

HALİL İNALCIK

SEÇME ESERLERİ - II

DEVLET-İ 'ALİYYE

OSMANLI İMPARATORLUĞU
ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR-I

KLASİK DÖNEM (1302-1606):
SİYASAL, KURUMSAL VE EKONOMİK GELİŞİM

94(560)

157

Halil İnalçık

Devlet-i 'Aliyye

Osmanlı İmparatorluğu

Üzerine Araştırmalar - I

klasik dönem (1302-1606)
siyasal, kurumsal ve ekonomik gelişim

İÇİNDEKİLER

Önsöz	IX
-------------	----

A

Kuruluş ve Klasik Dönem (1300-1606)

Anadolu'ya Oğuz/Türkmen Göçleri, Anadolu Selçuklu Sultanlığı	3
Osman ve Beyliği	9
Gazâ ve Osman Gazî'nin Ortaya Çıkışı	9
Bizans Devleti ile ilk savaş: Bapheus (Koyunhisar) Savaşı (1302)	16
Gazî Beylikler, Uc Toplumu ve Kültürü	17
Babaî Dervişleri Osmanlı Uc'unda	22
Gazâ ve Gazîlik	24
Alplar, Nökerler (Yoldaşlar)	26
Osmanlı Uc'unda Örgütleyici Öğeler: Ahîler ve Fakılar	34
Ahî Evren	35
Ahîlik ve "Fütüvvet"	37
Fütüvvet ve Esnaf	40
Orhan (1324-1362): Avrupa'da Yerleşme	43
Bir Dönüm Noktası: Pelekanon (Eskihisar) Savaşı (1329), İznik Düşüyor	43
İzmit düşüyor	44
Batı'da Çanakkale Boğazı'na Doğru Genişleme: Karesi Beyliği'nin İlhakı	46
Osmanlılar Avrupa'da	49
Rumeli'de yerleşme	49
Sazlı-Dere Savaşı (1361): Edirne Düşüyor	55
Daimî Ordu: Pencik Uygulanması ve Yeniçeri Ordusunun Kurulması	57
Anadolu'da Osmanlı Yayılcı	58

I. Murad Hüdavendigâr'ın (1362-1389) Balkan İmparatorluğu	63
Yıldırım Bayezid'in Merkezîyetçi İmparatorluk Girişimi,	
Timur Darbesi	67
Genel Durum (1389-1421)	67
" Fetret " ve Kalkınma (1402-1421)	69
Yıldırım Bayezid ve Timur: Ankara Savaşı (28 Temmuz 1402)	71
Timur: Anadolu Beyleri, Osmanlı ve Bizans Üzerinde Egemen	77
Bir Arap Musâhib, İbn 'Arabşâh: Timur Üzerinde Kayıtları	80
I. Mehmed (1413-1421): Merkezîyetçi Hükümranlığın	
Yeniden Kuruluşu	83
Ahmedî'ye Göre Fetret Dönemi (1402-1413)	91
Fetret Dönemi Üzerine Çağdaş Bir Kaynak:	
Ahmedî'ye ait <i>Gazavât-nâme</i> (?) (1385-1389) ve	
<i>Ahvâl (Menâkib-nâme)-i Sultan Mehmed</i> (1402-1413)	97
II. Murad Dönemi (1421-1444, 1446-1451):	
Balkanlar'da Kesin Yerleşme ve Yayılma	105
Fâtih Mehmed (1444-1446, 1451-1481): Konstantinopolis'in	
Fethi ve Merkezî İmparatorluğun Kuruluşu	109
Anadolu ve Rumeli'de Merkezî İmparatorluğun Kuruluşu	110
Fâtih'in İmparatorluğunu Örgütlemesi	116
Fâtih'in Mâlî Önlemleri	121
15. Yüzyılda Ekonomi	122
İstanbul'un Yeniden İnşası	124
İstanbul Nüfusu	127
II. Bayezid Dönemi (1481-1512): Fâtih Dönemine Tepki	129
Bayezid ve Cem	129
Venedik ile Savaş, 1499-1502	132
Kızılbaş Ayaklanması, Şah İsmail	134
Yavuz Selim (1512-1520): Orta-Doğu'da Osmanlı Egemenliği	137
Şah İsmail, Çaldıran Savaşı (1514)	137
Selim ve Mısır Memlûkleri	140
Osmanlı Sultanlarının Halifelîği Sorunu	144
Kanunî Süleyman (1520-1566): Osmanlı Dünya Devleti	
Devlet-i 'Alivve Orta Avrupa'da ve Avrupa Devletler Sisteminde	149

Osmanlı, Fransa'nın Hâmisi	151
Akdeniz'de Osmanlı-Fransız İşbirliği	157
Baba-Orucca (Barbaros) Hayreddin Toulon'da	159
Kıbrıs ve İnebahtı (Lepanto), 1570-1571	166
Avrupa'da Üstünlük Savaşımı, Lehistan Sorunu ve Osmanlı-Avrupa Diplomasisi	173
Osmanlılar, Kırım Hanları ve Rusya	175
Kafkasya-İran Seferleri (1534-1639)	179
İran ile Uzun Savaş Dönemi (1578-1639)	181
Orta-Avrupa'da Savaş (1593-1606)	185
Habsburglara Karşı Uzun Savaş	185
Fransa ile İttifakın Bozulması	187
Büyük Bunalım (1571-1610): Köklü Değişim	191

B

Devlet, Toplum, Ekonomi

Nüfus	201
Osmanlı Devlet Yapısının Temel Örgütü: Kul Sistemi	205
Merkeziyetçi Bürokrasi ve Tahrir-Defter Sistemi	217
Osmanlılarda Devlet Hukuku: Kanûnnâmeler	227
Şerî Hukuk ve Örfî Hukuk	228
Fâtih Mehmed'in Kanûnnâmeleri	230
Ferman-Kanûnlar	237
Fâtih Devrinde Devlet ve Hukuk Görüşü	239
Devlet Gelirleri, Maliye	241
Maden İşletmeleri	243
Toplumsal Yapı	245
Kırsal Kesim: Çift-Hane Sistemi	245
Tapulu Topraklar	248
Mukata'alı Topraklar	249
Şehir: Ticaret, Kapital Oluşumu, Vakıf	256
Hirfet, Esnaf	265
Bursa	268
İstanbul	280

Edirne	286
Esnaf, Loncalar	297
Ticâret	301
İç Ticâret	301
Tekstil Sektörü: Bir Tarihçe	303
Dış Ticâret: Doğu Memleketleri, Avrupa (Kapitülasyonlar) ..	308
16. Yüzyıl Osmanlı Ülkesi: Dünya Ekonomisinin Ekseni ..	315
Osmanlı Klâsik Devlet Yapısının Bozuluşu	319
Klâsik Osmanlı Rejimi	319
Devletin Yolsuzlukları Kaldırmaya Çalışması: Adâletnâmeler	324
Büyük Çiftliklerin Ortaya Çıkışı	329
1. Boş veya mîrî topraklar üzerinde kurulmuş çiftlikler . . .	330
2. Mîrî toprakların temlîki yolu ile kurulmuş vakıf-çiftlikler	331
3. Mîrî toprakları kiralama yolu ile kurulan çiftlikler	331
18. Yüzyılda Merkezîyetçiliğin Zayıflaması, “Âyân-i Vilâyet”	333
Notlar	339
Dizin	357